

Rapportage Projecten Stichting Economic Board Duin- en Bollenstreek 2024

Datum: april 2025

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Terugblik 2024	3
Inleiding.....	3
Organisatie	3
Projecten	3
Monitoringsrapportage	5
Jaarrekening.....	5
Projecten 2024	6
Onderzoek toekomst Vier de Lente.....	6
Greenport Projecten	7
Circulair Versnellingsprogramma	7
Remote Sensing II.....	8
Incubatorprogramma	9
Haalbaarheidsonderzoek Virtual Reality Experience	10
Enjoy the FLOWERS	10
OADB.....	11
Bijlage 1: Monitoringsrapportage Ecorys	12
Bijlage 2: Jaarrekening Stichting Economic Board Duin- en Bollenstreek	12

Inleiding

Voor u ligt de rapportage van de Stichting Economic Board Duin- en Bollenstreek (hierna: EBDB) over het jaar 2024, waarin wij u informeren over de projecten die de EBDB in het afgelopen jaar zijn opgestart. Ons doel is om een transparant en actueel beeld te schetsen van de ontwikkelingen, zodat we gezamenlijk kunnen blijven werken aan een succesvolle uitvoering.

Terugblik 2024

Inleiding

De EBDB is op 1 april 2023 een nieuwe overeenkomst aangegaan met de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen, Noordwijk en Katwijk. De belangrijkste doelstelling is de versterking van samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen in sectoren zoals Duurzame Greenport, Gezond Toerisme en Kennisintensieve Maakindustrie, met als doel de economische prestaties van de regio te verbeteren met behoud van de woonaantrekkelijkheid. Per 1 januari 2024 is de nieuwe Economic Board aan de slag gegaan om uitvoering te geven aan deze nieuwe overeenkomst.

Organisatie

De EBDB bestaat uit een bestuur (Economic Board) van 9 leden (waarvan 3 dagelijkse bestuursleden), een Raad van Toezicht en een directeur/bestuurder, die wordt ondersteund op het gebied van projectmanagement, communicatie, administratie en secretariaat.

De Economic Board bestaat uit: Sylvia Pennings, Anne Leemhuis, Sandra Bechtholt, Arjan van Beelen, Dyane Brummelhuis, John Boot met als dagelijks bestuur Stephan Stokkermans, Ferry Huurman en Werner Haan.

De Raad van Toezicht van de EBDB bestond in 2024 uit Marco Beijersbergen (voorzitter), Paulette Timmerman en Jos Vranken. Deze is op eigen verzoek per december 2024 teruggetreden. In 2025 wordt een nieuwe Raad van Toezicht geworven en benoemd.

Ernst-Jan Reinerie waarborgde als interim-directeur de continuïteit en de overgang van oude Economic Board naar de nieuwe Board. In september 2024 trad de nieuwe directeur van EBDB, Steph van Es, aan om de werkorganisatie verder vorm te geven en het uitvoeringsprogramma op te starten. Tevens is de EBDB uitgebreid met een programmamanager en een verantwoordelijke voor bedrijfsvoering en financieel beheer.

De Economic Board heeft regulier contact met de opdrachtgever zowel met BO Rood (wethouders economie) als de gemeentelijke programmaorganisatie Samenwerking Duin en Bollenstreek onder leiding van Gerharda Tamminga.

Projecten

De opstartfase vereiste tijdelijk extra inzet van het dagelijks bestuur van de Economic Board. De eerste helft van 2024 is veel aandacht besteed aan het verkrijgen van de projectbudgetten zodat er invulling kon worden gegeven aan het doorvertalen van de doelstellingen naar een uitvoeringsagenda.

Ondanks de onvolledige bezetting van EBDB in 2024 zijn, in samenwerking met veel verschillende stakeholders binnen en buiten de regio, diverse projecten opgestart en is in

oktober een ambitieus uitvoeringsprogramma opgesteld voor 2025. Daarnaast leverde de EBDB gedurende 2024 op diverse manieren een bijdrage aan de voortzetting van de huidige economische agenda, de verbinding van relevante partijen en de versterking van draagvlak binnen en buiten de regio. Zo is de samenwerking met de ondernemersverenigingen verbeterd en is de verbinding tussen de kennisintensieve sectoren vormgegeven. Ook is er veel energie gestoken in het beter betrekken van de verschillende beleidsmedewerkers van de DBS-gemeenten, om maximaal rendement te halen uit de activiteiten die door beide partijen worden uitgevoerd.

Gedurende het jaar heeft de EBDB actief projecten aangejaagd en meer passief projectvoorstellen gekregen waarbij in beide gevallen vanuit de EBDB om een financiële bijdrage werd gevraagd. De EBDB heeft duidelijk kaders gesteld waar een aanvraag aan moet voldoen, te weten:

- Het project moet bijdragen aan de doelstellingen van de EBDB, en vallen binnen minimaal één van de vijf pijlers;
- Er moet minimaal 33% cofinanciering gerealiseerd worden
- Het project moet breed gedragen worden in de regio;
- Er moet een helder projectplan aan ten grondslag liggen met duidelijk geformuleerde doelstellingen en een sluitende begroting;
- Gedurende de looptijd van het project dient de projectpartij de EBDB eens per kwartaal te informeren met behulp van een door de EBDB opgestelde voortgangsrapportage.

Bovenstaande en overige voorwaarden worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de EBDB en de projectpartijen alvorens er overgegaan wordt tot uitkering van de toegezegde bijdrage.

Kwaliteit ingediende projectvoorstellen

Helaas is tot op heden de kwaliteit van de aangeleverde projectvoorstellen veelal ontoereikend. Dit heeft tot gevolg dat het meer tijd kost van de EBDB om een betere onderbouwing te krijgen van de aanvraag. Met als risico dat de EBDB teveel de rol van projectmanager aanneemt.

Ook het aantal en de scope van de projecten zijn nog niet voldoende om de door de gemeenten geformuleerde ambities/doelstellingen te behalen. Hier is derhalve extra aandacht nodig om dit op het juiste niveau te krijgen.

Om de continuïteit van lopende projecten te waarborgen heeft de EBDB ervoor gekozen om op verzoek van de gemeenten en/ of stakeholders een aantal projecten in 2024 voort te zetten, ook al voldeden deze (mogelijk) nog niet volledig aan de (nieuwe) gewenste kwaliteitsnormen.

Toegekend in 2024

Op basis van projectvoorstellen voorbereid door de uitvoeringsorganisatie heeft de Economic Board aan de onderstaande projecten financiering toegekend in 2024:

- Onderzoek toekomst Vier de Lente
- Bijdrage aan diverse Greenport projecten
 - Campusvorming
 - Regiocertificering

- Human Capital Agenda
- Remote Sensing II
- Incubatorprogramma
- Haalbaarheidsonderzoek VR-experience
- Bijdrage Onderwijs en Arbeidsmarkt Duin en Bollenstreek
- Enjoy the Flowers
- Circulair Versnellingsprogramma voor MKB

In het hoofdstuk 'Projecten 2024' worden de projecten verder toegelicht.

Monitoringsrapportage

Zoals aangekondigd bij de gemeenten heeft de EBDB besloten haar eigen functioneren te laten evalueren door een externe partij. Ecorys is hiervoor geselecteerd, een organisatie met brede expertise in het ondersteunen van overheden bij beleidsmonitoring.

Het is een leerzaam proces geweest voor de EBDB om onder begeleiding van Ecorys tot een gedragen monitoringsraamwerk te komen. Veel aandacht is hierbij uitgegaan naar het vertalen van de EBDB-doelstelling naar beïnvloedbare en meetbare indicatoren.

De EBDB licht de monitoringsrapportage graag uitgebreid toe aan de geïnteresseerde stakeholders, waarbij ook het onderliggende proces wordt toegelicht.

Als bijlage 1 vindt u de door Ecorys opgestelde monitoringsrapportage.

Jaarrekening

Ook dit jaar is met het voor de EBDB bekende accountantskantoor Van Wezel de jaarrekening 2024 met succes afgerond.

Als bijlage 2 vindt u de door accountantskantoor Van Wezel gecontroleerde jaarrekening voor het boekjaar 2024.

Projecten 2024

De EBDB heeft in 2024 aan totaal 10 projecten een financiële bijdrage geleverd. Hieronder zullen de projecten kort worden toegelicht. Ook wordt aangegeven aan welke pijlers de projecten bijdragen, waarbij de volgende afkortingen worden gebruikt:

DG: Duurzame Greenport
KIM: Kennisintensieve Maakindustrie
GT: Gezond Toerisme
D&C: Duurzaamheid en Circulariteit
HC: Human Capital

Onderzoek toekomst Vier de Lente

Onderzoek toekomst Vier de Lente			
Partijen	Begroting	Pijler	Crossover
EBDB	30.000	GT	D&C HC
Totaal	30.000		
% Cofinanciering	0,0%		

Het Bloemencorso Bollenstreek is sinds december 2021 erkend als immaterieel cultureel erfgoed door UNESCO. Deze status benadrukt het belang van het corso en brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om deze traditie door te geven aan toekomstige generaties.

Om de kennisoverdracht aan toekomstige generaties te borgen, is het 'Vier de Lente Festival' in het leven geroepen. Dit evenement, dat plaatsvindt tussen de bloeiende tulpenvelden, combineert muziek en cultuur om de trots en verbondenheid met de Bollenstreek te versterken. Naast optredens van bekende artiesten is er ook een educatief programma opgezet.

Door deze combinatie van entertainment en educatie draagt het festival bij aan het levend houden van de corsocultuur en het overbrengen van kennis over de bloembollenteelt op een manier die aansluit bij jongere generaties.

Na de succesvolle eerdere edities van het 'Vier de Lente Festival' is er in 2024 opdracht gegeven door de EBDB aan The Good Company om onderzoek te doen of 'Vier de Lente' kan worden doorontwikkeld tot een brede en overkoepelend platform gericht op verjonging van de Duin- en Bollenstreek. Een festival als trekker, aangevuld met activiteiten gericht op jongeren, onderwijs en arbeidsmarkt.

Het doel van het onderzoek was het peilen van draagvlak bij en het versterken van samenwerking met potentiële stakeholders, waaronder bedrijven, gemeenten, en toeristische organisaties, om gezamenlijk een platform te creëren dat de Duin- en Bollenstreek nationaal en internationaal op de kaart zet.

Verder is er onderzocht hoe deze activiteiten in de toekomst kunnen voortbestaan zonder (grote) financiële ondersteuning van de EBDB en de gemeenten. Uit dit onderzoek is gebleken dat er een groot draagvlak is om deze activiteiten te continueren en er veel bedrijven zijn die het financieel willen ondersteunen.

Doel is om in 2025 officieel de 'Vier de Lente' stichting op te richten en de activiteiten uit te breiden. Projecten als 'Enjoy the Flowers' en 'Future' zouden in de toekomst onder de stichting gehangen kunnen worden.

Partners (Rabobank, AW Groep, Huis ter Duin, Keukenhof) vormen een bestuur dat de stichting de komende drie jaar verder gereed zal maken voor de toekomst.

Daarnaast zijn er veel gesprekken gaande met verschillende organisaties die het gedachtegoed van 'Vier de Lente' in de toekomst financieel willen ondersteunen.

Greenport Projecten

Greenport projecten			
Projecten	Bijdrage EBDB	Pijler	Crossover
Regiocertificering	25.000	DG	D&C, HC
Campusvorming	30.000	DG	KIM, D&C,
Human Capital Agenda	15.000	HC	DG
Remote Sensing II *	31.000	KIM	D&C
Totaal	101.000		

*) Bijdrage is ook vermeld bij beschrijving Project Remote Sensing II elders in dit document.

De EBDB heeft eind 2024 een viertal projecten gefinancierd die uitgevoerd zijn en/of worden door Stichting Greenport Duin en Bollenstreek. Voor de verantwoording over de bestede middelen op de eerste drie bovengenoemde projecten verwijzen wij u graag naar het jaarrapport van de Greenport zelf. De verantwoording van de besteedde middelen aan Remote Sensing II vindt u verderop in dit document.

Circulair Versnellingsprogramma

Circulair Versnellingsprogramma			
Partijen	Begroting	Pijler	Crossover
EBDB	51.250	D&C	
Circulair West	8.000		
Deelnemers (16)	8.000		
Totaal	67.250		
% Cofinanciering	23,8%		

Binnen dit programma zijn 16 regionale MKB-ondernemers aan de slag gegaan met hun circulaire ambities binnen het Circulaire Versnellingsprogramma Duin- en Bollenstreek.

Het programma is opgezet samen met Circulair West en Route Circulair.

In vier groepsbijeenkomsten is ingegaan op de kansen en voordelen van circulariteit voor de individuele bedrijfsvoering van de MKB-ondernemers. Daarnaast is er dieper ingegaan op de praktijk van circulair ondernemen en er is gekeken hoe op innovatieve wijze de bedrijfsvoering duurzamer te maken.

Samen met de andere deelnemers zijn de inzichten, ervaringen en circulaire ideeën besproken. Daarbij is gewerkt aan de Circulaire Routekaart, er is gekeken naar circulaire verdienmodellen en werd waar mogelijk de kracht van (keten)samenwerking zichtbaar en benut.

Naast de groepssessies hebben de deelnemers ook een traject van een individuele Circulaire Volwassenheidsmeting doorlopen, een persoonlijk traject onder begeleiding van een consultant van Route Circulair. De uitkomsten van deze meting zijn door hen geanalyseerd, besproken en verwerkt in een persoonlijk adviesrapport voor het betrokken MKB-bedrijf, met aanbevelingen hoe de circulaire ambities verder te verwezenlijken.

Remote Sensing II

Remote Sensing II			
Partijen	Begroting	Pijler	Crossover
Greenport Duin en Bollenstreek (door EBDB)	31.000	KIM	D&C
NL Space Campus	25.000		
Unmanned Valley	25.000		
Holland Rijnland	25.000		
EBDB	150.000		
Uren vd kwekers (niet te kwantificeren)			
Totaal	256.000		
% Cofinanciering	29,3%		

Eind 2022 is Unmanned Valley samen met verschillende partners een onderzoeksproject gestart om met satelliet- en dronedata en slimme software in een vroeg stadium van het kweekproces tot signalering van afwijkingen in het gewas te komen.

In het onderzoeksproject, dat de looptijd van 1 (kweek)jaar had, zijn verschillende fasen doorlopen:

1. Realisatie van een testopstelling.
2. Verzameling van data en de ontwikkeling van een AI -platform.
3. Trainen van het AI-model door annotatie van de data en onderzoeken of de resultaten gecombineerd/verrijkt konden worden met satellietdata.

Kort samengevat waren alle betrokken enthousiast over de behaalde resultaten en is de behoefte geuit om het project voort te zetten. Doelstelling is het bereiken van een hogere & betrouwbare detectiegraad en een bredere inzicht van de behaalde resultaten in de praktijk.

Dit lopende project is opgedeeld in drie ontwikkelfasen.

- De eerste fase wordt gewerkt aan verbetering van het AI-model, zodat deze direct waarde genereren op het moment dat in het nieuwe kweekseizoen de gewassen zichtbaar worden.
- De tweede fase start in het lopende teelstseizoen 2025. Er zal veel gevlogen worden om nieuwe data te verzamelen. Ook zullen de resultaten van het onderzoek naar uitbreiding van nieuwe sensoren en inwintechieken in de praktijk worden gebracht. In deze fase wordt verder onderzocht of de resultaten die zijn voortgekomen uit de dronedata ook kunnen worden gerelateerd aan satellietdata. Wanneer er een verband kan worden

gelegd met de fijnmazige dronedata en de grofmazige satellietdata kan er een signaleringsfunctie worden ontwikkeld voor grote teelarealen.

- De derde fase zal starten na het teelseizoen en in het teken staan van het analyseren van de resultaten uit het AI-model, het evalueren van het project met de taakkaarten en het evalueren van de resultaten van het onderzoek om de opgehaalde data ook voor andere (robotica) systemen te gebruiken. Al deze informatie worden uitgewerkt in aanbevelingen voor alle bij dit project betrokken partners.

Deze resultaten van het project moeten gaan leiden tot een grote betrouwbaarheid en voorspelbaarheid waardoor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen teruggebracht kan worden

Incubatorprogramma

Incubatorprogramma			
Partijen	Begroting	Pijler	Crossover
EBDB	100.000	KIM	HC
UMV (subsidies)	147.500		
Totaal	247.500		
% Cofinanciering	59,6%		

Het incubator programma is door Unmanned Valley ontwikkeld en heeft als doel nieuwe startups aan te trekken in de regio. Het programma is erop gericht om startups te helpen hun bedrijf door te ontwikkelen en hun, de vaak ontbrekende skills te leren, om dit te doen. Hiermee creëren we een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven die kunnen bijdragen aan meer werkgelegenheid in de regio.

Het programma is in eerste instantie neergezet voor nieuwe MKB-bedrijven actief in de UAV (Unmanned Autonomous Vehicles) en sensor-based high tech sector. In essentie is het een incubatieprogramma dat zich richt op veelal zeer jonge technisch georiënteerde bedrijven. Het beoogt de ontwikkeling te prikkelen en te stimuleren van de andere noodzakelijke skills en vakgebieden die horen bij een volwaardige bedrijfsvoering.

Daarmee kwalificeert dit programma zich tevens voor bredere inzet in de regio. Doelgroep zijn dan startups en scale-ups die een vergelijkbaar profiel hebben maar niet direct gericht zijn op de UAV-sector.

De EBDB maakt door middel van het ter beschikking stellen van tien vouchers dit programma financieel toegankelijk voor relevante nieuwe, jonge en/of groeiende, maar ook nog kwetsbare MKB-bedrijven. Hiermee jaagt het de groei van kennisintensieve bedrijven aan in de regio en ondersteunt daarmee de arbeidsmarkt.

Het programma bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Missie, Visie & Strategie
2. Financiën
3. Sales & Marketing
4. HR
5. Innovatie (incl. regelgeving & subsidiemogelijkheden)

De eerste vouchers zijn door Unmanned Valley (aan bedrijven in de UAV-sector) toegekend en de eerste ronde van het programma zal halverwege 2025 starten.

Haalbaarheidsonderzoek Virtual Reality Experience

VR Experience			
Partijen	Begroting	Pijler	Crossover
EBDB	19.000	GT	HC
Space Expo	37.500		
Totaal	56.500		
% Cofinanciering	66,4%		

Samen met Space Expo wordt er een onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om een nieuwe toeristische attractie ('Virtual Space Reality Experience') naar de regio toe te halen. Deze attractie zal bijdragen aan het ruimtevaart/ techniek imago van de streek en daarnaast ruim 100.000 nieuwe bezoekers per jaar naar de regio trekken. Tevens geeft dit bezoekers van de regio ook meer keuze in attracties op dagen dat het weer wat minder goed is. Alle potentiële locaties voor deze attractie hebben zo hun individuele uitdagingen voor de haalbaarheid en worden met behulp van dit onderzoek in kaart gebracht en waar mogelijk een oplossing voor gezocht.

Op de locatie in Noordwijk zorgt de netcongestie en het benodigde aantal parkeerplaatsen voor een uitdaging. De locatie in Katwijk speelt mogelijk de stikstof uitstoot van het verkeersbewegingen een uitdaging.

Gezien de tijdelijke aard van deze nieuwe attractie wordt er meteen gekeken naar alternatieve programmeringen die de 'Virtual Reality Space Experience' in de bestaande faciliteiten zouden kunnen opvolgen.

Enjoy the FLOWers

Enjoy the Flowers			
Partijen	Begroting	Pijler	Crossover
EBDB	25.000	GT	DG
Provincie Zuid Holland	65.625		D&C
Totaal	90.625		
% Cofinanciering	72,4%		

'Enjoy the Flowers' heeft als hoofddoel de negatieve impact van het gedrag van de grote aantallen toeristen voor de kwekers en inwoners te verminderen tijdens het seizoen. Het project hoopt dit te bereiken door de toeristen op verschillende wijze te onderwijzen over de velden en de impact van het gedrag, even als te verwijzen naar alle toeristische plekken waar wel foto's in de velden gemaakt mogen worden of bossen bloemen geplukt mogen worden.

Het betreden van de velden heeft grote gevolgen voor de kwekers:

1. De bollen en planten worden vertrapt, waardoor de producten niet meer verkoopbaar zijn
2. Het beschadigen van de planten en de bollen van de grond, maakt dat de planten kwetsbaarder worden en de kwekers noodgedwongen meer gewasbestrijding moeten inzetten.

Voor dit project is met succes aanspraak gemaakt op de subsidieregeling toerisme Zuid-Holland van de Provincie.

De subsidie is beschikbaar gesteld voor activiteiten met een toeristisch oogmerk die aantoonbaar en direct: (1) drukke en potentieel drukke toeristische plekken veerkrachtiger maken of de toeristische druk verlagen en (2) een positieve impact hebben op de bestemming, haar omgeving en haar inwoners.

Voor de uitvoering is het communicatiebureau 52 Graden Noorderbreedte aangetrokken. Zij hebben een campagne ontwikkeld met als doel bewustwording te creëren over het werk van de kwekers en het belang van de bollenvelden en om negatief toeristengedrag om te buigen naar positieve betrokkenheid. Met de start van seizoen 2025 worden daar de eerste uitingen van gezien in de regio. Het project loopt door t/m het seizoen van 2026.

OADB

OADB					
Partijen	Inkind	Cash	Begroting	Pijler	Crossover
EBDB *	-	45.000	45.000	HC	DG
SFT	20.000	38.000	58.000		
Yuverta	8.000	20.000	28.000		
Rijnlands Lyceum Sassenheim	5.000	15.000	20.000		
Greenport	20.000	-	20.000		
Individuele bedrijven	46.000	-	46.000		
Totaal	99.000	118.000	217.000		
% Cofinanciering			79,3%		

*) Van bijdrage is €25k in 2024 opgenomen, resterende deel (€20k) in 2025.

Onderwijs en Arbeidsmarkt Duin en Bollenstreek (OADB) verbindt de onderwijs en arbeidsmarkt in de streek. De organisatie zorgt voor een duurzame samenwerking tussen onderwijsinstellingen en bedrijven. Hiervoor heeft de OADB een programma ontwikkeld met jaarlijkse activiteiten voor de hele onderwijskolom. Het doel is om dit activiteitenplan uiteindelijk onderdeel te laten worden van de campusvorming.

De EBDB heeft een financiële bijdrage aan de OADB geleverd zodat het de activiteiten kan voortzetten, en ook om samen met de Greenport en de EBDB het onderzoek naar campusvorming voort te zetten.

Bijlage 1: Monitoringsrapportage Ecorys

Bijlage 2: Jaarrekening Stichting Economic Board Duinen Bollenstreek